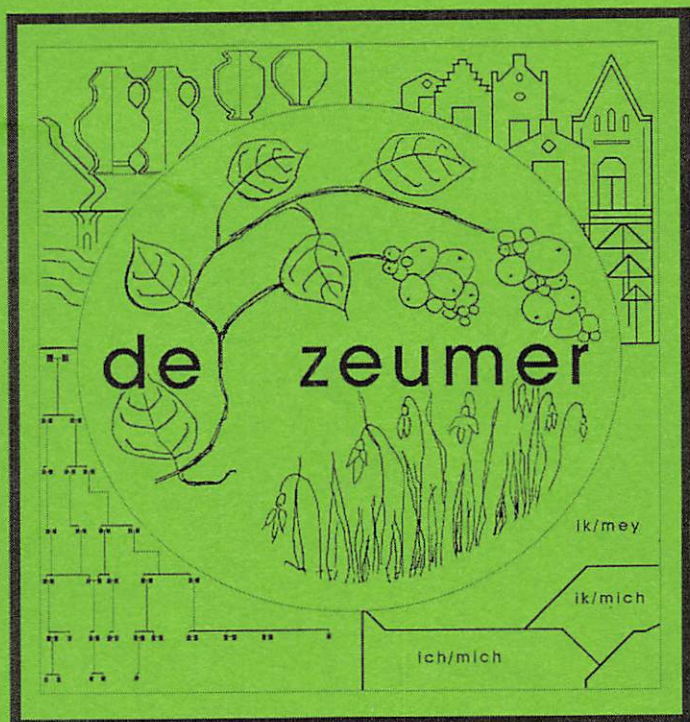

2006-1

Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal heeft de dorpen Swalmen, Asselt, Boukoul, Beesel, Reuver, Offenbeek en Belfeld als werkgebied.

De vereniging stelt zich tot doel de kennis van en de belangstelling voor het eigen heem te bevorderen en te streven naar het behoud, herstel en bescherming van die waardevolle cultuurelementen die eigen zijn aan het heem.

De vereniging tracht dit doel te bereiken door o.a. onderzoek van bodem en archieven, het verzamelen en exposeren van streekeigen voorwerpen van geschiedkundige waarde, het houden van lezingen, cursussen, excursies en het publiceren van bevindingen van de leden.

Redaktie: Jan Geerlings
Hennie Geurts-Willemsen
Thei Derks
Chrit Verstappen
Chrit Crins

Redaktie-adres: Hensenbosstraat 20, 5954 AJ Beesel
tel. 077 – 474 1380, e-mail: th.derks@hetnet.nl

Bezorgers:	Jan Geerlings -	-	Beesel
	Math Hebben -	-	Offenbeek
	Lambert Niemans -	-	Reuver
	Wiel Olders -	-	Belfeld
	Arie de Wit -	-	Swalmen, Asselt, Boukoul

Verenigingslokaal: Willem Limburg, Rijksweg 10, 5953 AE Reuver.

Geopend iedere maandagavond van 20.00 - 22.00 uur, met uitzondering van feestdagen en de zomervakantie.

De Zeumer is het kwartaalblad van heemkundevereniging Maas- en Swalmdal. Leden ontvangen dit blad alsmede het jaarboek voor € 18,- per jaar.

De redaktie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de ingezonden stukken. Overdrukken met vermelding van de bron zijn uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming.

Inhoudsopgave

Van de redactie	2
Jaarprogramma 2006	3
Bestuursmededelingen.....	4
Fotocollectie	4
Bericht van de penningmeester	4
Excursie met de bus naar de werkzaamheden aan de A-73.....	6
Jaarprogramma Heemkundige Kring Tegelen in 2006.....	8
Beste leden	9
Activiteiten van het LGOG te Venlo	11
Lezing: Spoorwegen in Noord en Midden Limburg	12
Hillenraederweg aan het verkeer onttrokken	14
Familieportret	16
Gevonden in het notarieel archief.....	18
De schoolstrijd tussen Beesel en Reuver	21
Terugblik op de lezing van Harrie de Groot	23
Speurtocht naar herkomst grafsteenfragmenten Swalmen	25
Brief uit Witmarsum	27

Van de redactie

In de Zeumer treft men de nodige informatie aan omtrent de activiteiten van onze vereniging. Was het jaaroverzicht in de laatste uitgave niet compleet, in deze Zeumer het volledige programma.

Er staan weer lezingen en excursies op het programma die de moeite waard zijn om ze bij te wonen. Ook het jaarprogramma van onze buur-vereniging uit Tegelen biedt interessante onderwerpen. Een nieuwkomer in de Zeumer is het artikel "familieportret". Het is de bedoeling om in elke uitgave een oude familiefoto nader te omschrijven. Wij doen dan ook een oproep aan onze lezers om eens in die oude doos te kijken; wellicht zit er een foto bij die geschikt is voor dit artikel.

Kopij voor de eerstvolgende Zeumer s.v.p. in leveren vóór 17 mei 2006. De Zeumer verschijnt omstreeks laatst juni.

Bij voorkeur aanleveren per e-mail: th.derks@hetnet.nl.

Jaarprogramma 2006

Jan	24	Lezing over de stadsrekeningen van Venlo
Februari	16	25 Jaar archeologie
Maart	08	Lezing over de eindfase van W.O.II (Hugo Levels)
Maart	13	Ledenvergadering. Het 2 ^e deel van deze avond staat in het teken van het dialect
Maart	19	Contactdag genealogie met als gast uit Bracht Brigitte Tophofen
April	11	Lezing over de spoorwegverbinding Venlo- Roermond. (Vincent Freriks) i.s.m. MHVS
Mei	19	Busexcursie A-73
Mei	28	Fietstocht
Juni	24	Busexcursie naar Limburg a/d Lahn
Jul-aug		Zomervakantie
September	10	Open Monumentendag met als thema: feest
Oktober	1	Herfstwandeling met IVN Afsluiting jubileumjaar / presentatie jaarboek
November	19	Contactdag Genealogie
November		Presentatie jaarboek met als extra een index op de reeks van jaarboeken
December		Lezing over soldaten van Napoleon door drs. Jean Coenen
December	26	Kerstwandeling i.s.m. de MHVS

Bestuursmededelingen

Fotocollectie

Sinds enige tijd kan via de site van onze heemkundevereniging een collectie van oude foto's en ansichten bekeken worden. Deze (familie-) foto's uit ons werkgebied zijn verzameld door John Kuijpers en ter beschikking gesteld door mensen uit de regio. Deze site is door John Kuijpers samen met Loe Giesen opgezet. U kunt deze site bekijken via www.maas-enswalm.nl. Linker kolom documentatie aanklikken en dan fotocollectie.

Zijn er mensen die graag hun eigen foto's (liefst oude foto's van de 60-er jaren en ouder) op deze site willen zien of vragen hebben over de aanwezige foto's, die kunnen contact opnemen met John Kuijpers, e-mail: jlh.kuijpers@home.nl of op de maandagavond in ons verenigingslokaal met John of de daar aanwezige bestuursleden.

Bovendien bevinden zich in het lokaal een aantal ordners met op onderwerp gesorteerde foto's, waarvan velen nooit gepubliceerd zijn en die u altijd kunt inzien.

Bericht van de penningmeester

In mijn voorwoord van het financieel jaaroverzicht over 2004 maakte ik kenbaar dat 2005 in het teken zal staan van uiteraard het jubileumjaar, maar ook met de destijds eventuele verhuizing naar het Willem Limburghuis. Zoals U allen weet, heeft de vereniging de stap gezet en heeft de feestelijke opening gelijktijdig met de opening van ons jubileumjaar plaats gevonden. Maar voordat het zover was heeft er behoorlijk wat rekenwerk moeten geschieden. Zoals U uit voorgaande jaaroverzichten hebt kunnen opmaken heeft de vereniging al jaren naar een verhuizing toegewerkt door middel van reserveringen. Echter toen de begroting voor de herinrichting en ook de nieuwe huurbedragen mij onder ogen kwamen heb ik toch even moeten slikken.

Indien alles ging lopen zoals gepland, zag ik niet alleen de bodem van onze verenigingskas, nee er zat zelfs een gat in.

En dat kan ik als penningmeester nimmer accepteren. Uiteraard was ik zeer verheugd toen een aantal leden kenbaar maakten tijd en energie te willen steken in het opknappen van het Willem-Limburghuis, de verhuizing geheel voor hun rekening te nemen en toen ook nog de Gemeente Beesel een tijdelijke subsidie in het vooruitzicht stelde, kon ook ik het signaal op groen zetten voor deze enorme operatie. Langs deze weg wil ik **iedereen van harte danken die vele vrije uren in dit project gestoken hebben!**

De nieuwe huur slaat een enorm gat in onze jaarlijkse begroting, hetgeen betekent dat wij aan deze begroting moeten werken om deze gezond te houden. Immers ons parade paardje: Het jaarboek, dient toch ook elke jaar (voor-)gefinancierd te worden. Vorig jaar maakte ik reeds de opmerking dat een contributieverhoging niet te mijden is. Ik stel hierbij dan ook aan de leden voor de contributie te mogen verhogen met nog geen € 0,04 per week of in goed Nederlands met € 2,00 per jaar. Aangezien de prijs van ons jaarboek gekoppeld is aan de contributie zal ook hiervan de verkoopprijs met € 2,00 stijgen. Ik verwacht hiermee jaarlijks ongeveer € 1.500,00 binnen te krijgen ongeveer de helft van de jaarlijkse huur. Tel daarbij dat wij voorlopig niet behoeven te reserveren voor nieuwe huisvesting, moeten wij voorlopig al is het krap, weer vooruit kunnen.

Dit jaar hebben wij enkele schenkingen in ontvangst mogen nemen. In het bijzonder valt hierbij op de € 1.000,00 van de vrienden van het Limburgs Museum in verband met de toekenning van de Goltzi-uspenning. Middels deze weg dank ik gaarne aan alle begunstigers, groot of klein, van harte.

Graag verzoek ik de leden die geen gebruik maken van automatische incasso, de contributie over 2006 vóór 15 mei a.s. te voldoen. Om veel werk, administratie- en bankkosten te vermijden verzoek ik iedereen zoveel mogelijk gebruik te maken van betaling per automatische incasso, of zelf vóór genoemde datum de contributie te voldoen. Daarna volgen de acceptgirokaarten met opslag!

Excursie met de bus naar de werkzaamheden aan de A-73

Als extra jubileumactiviteit bieden wij u op **vrijdagmiddag 19 mei een gratis busexcursie** aan, waarin de werkzaamheden aan de A-73 het middelpunt zijn. De organisatie van deze excursie is in handen van Rijkswaterstaat in samenwerking met de aannemer.

Wat kunt u verwachten?

Alle deelnemers gaan op eigen gelegenheid naar de parkeerplaats de Viascoop. We zorgen dat we daar om 14.00 uur aanwezig zijn. In informatiecentrum Viascoop krijgt u een antwoord op al uw vragen over de werkzaamheden in het kader van de A-73. Voor we daar aan toe zijn, worden we ontvangen met een kopje koffie of thee. Daarna volgt een presentatie over het Via Limburg project.

Via Limburg staat voor het samenwerkingsverband tussen de provincie Limburg en Rijkswaterstaat. Onder deze naam werken de twee organisaties aan de aanleg van vier wegen in Limburg, te weten Rijksweg 73-Zuid, Rijksweg 74 en de provinciale wegen N280-Oost en N293 (Oosttangent Roermond). Men verwacht dat de Via Limburg-wegen de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid in en van Limburg vanaf 2008 aanzienlijk verbeteren.

De ruim veertig kilometer lange Rijksweg 73-Zuid (Venlo - St. Joost) vormt de ruggengraat van het Via Limburg-project en kent een lange, vrij turbulente voorgeschiedenis. In Viascoop wordt in woord en beeld uitleg gegeven over de vier toekomstige wegen. Onderwerpen als akoestiek, natuurcompensatie, wegontwerp en archeologie komen op een deels interactieve manier uitgebreid aan de orde.

Kortom, u kunt hier de nieuwe wegen zien, horen en beleven! Op de grote fotowand kunt u overigens zien hoe de nieuwe autoweg eruit komt te zien, luister eens in de geluidsindicator naar het geluid dat de toekomstige weg produceert en bekijk de visualisaties van de tunnels in Roermond en Swalmen.

De presentatie van het project houdt in, een stukje historie en de huidige stand van zaken in de uitvoering van het project. Dit duurt ongeveer 30-45 minuten.

U krijgt overigens ook een film van 17 minuten te zien over de bouw van de tunnel in Roermond. Gelegenheid tot vragen stellen is volop aanwezig. Hierna gaan we op eigen gelegenheid kijken naar de expositie waar we eerder dit stukje over spraken. Als we alles goed in ons hebben opgenomen, volgt een bezoek met de bus aan de kijkplaats van de tunnel in Swalmen en aan de kijkplaats van de tunnel in Roermond. Dit zijn speciaal hiervoor ingerichte plekken waar u een goed zicht heeft op de bouwput. Onze gids zal ook hier tekst en uitleg geven. Op het moment dat we gaan kijken zijn de werkzaamheden in volle gang. En dat voegt toch wel iets extra's toe, dachten we zo.

U kunt uitsluitend deelnemen nadat u zich vooraf hiervoor heeft aangemeld. Dit kan telefonisch (0475-502241 na 18.00 uur) of via e-mail (smeets.h@zonnet.nl) Er kunnen maximaal vijftig personen deelnemen aan de excursie. Als lid mag u één introducté meenemen. **Belangrijk: aanmelden kan tot maandag 17 april.**

Wacht niet te lang en bedenk: VOL = VOL.

Wie het eerst komt, die het eerst maalt!

Hoe bereik ik Viascoop?

Om 14.00 uur bijeenkomen bij Viascoop te Roermond. Hoe vind ik die? Volg de Rijksweg van Swalmen naar Roermond. Zodra u bij de werkzaamheden aan de nieuwe weg komt, dient u op te letten. Eerst staat er een verkeerslicht dat bedoeld is voor bouwverkeer. Vervolgens komt er een tweede verkeerslicht. Ga hier linksaf en na 50 meter ligt de viascoop aan de linkerhand. Ter oriëntatie: op de kruising kun je rechts naar Roermond (Hier ligt de Rietmuts)

Adres: Viascoop Schaarbroekweg 2 6042 EJ Roermond. Tel 0475-347773

Jaarprogramma Heemkundige Kring Tegelen in 2006

De Heemkundige Kring Tegelen heeft dit jaar verschillende activiteiten op het programma staan die ook interessant zijn voor de mensen uit ons werkgebied. De lezingen vinden plaats in de recreatieruimte van de Bongerdflat aan de Bongerdstraat. Wij willen de volgende activiteiten onder uw aandacht brengen:

11 april	Lezing door Jeroen Lubbe over fossielenvondsten in Tegelen. Jeroen Lubbe, verbonden aan de Amsterdamse Universiteit doet onderzoek naar de herkomst van fossielen in o.a. Maalbeek. Ook is hij regelmatig te vinden in Georgië waar hij hetzelfde onderzoek doet. Jeroen heeft al eerder lezingen in het Natuur Historisch Museum te Maastricht gegeven.
15 juni	Lezing door Ton van Reen. Door het succes van de lezing in 2005, is Ton van Reen uitgenodigd om weer een nieuwe lezing te geven.
3 september	Wandeling door Steyl of door Kaldenkirchen. De wandeling door oud Tegelen in 2005 heeft veel reacties losgemaakt. Reden om wederom een zondagmorgenwandeling te organiseren. Of deze in Steyl of Kaldenkirchen plaats gaat vinden, hoort u nog op tijd.
12 oktober	Lezing Marcel Dings over v. Glasenapp. Marcel Dings (auteur van diverse Tegelse historische publicaties) neemt ons mee in zijn zoektocht naar de Familie von Glasenapp. Hij heeft uitvoerig onderzoek gedaan en wil zijn resultaten hiervan graag met ons delen.
14 november	Lezing Ferrie Moubis over bidprentjes. Ferrie zal een lezing houden over zijn hobby: bidprentjes.

De Heemkundige Kring Tegelen en de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal hebben onlangs besloten meer onderling contact te onderhouden. Als uitvloeisel daarvan zal o.a. het jaarprogramma uitgewisseld worden.

Beste leden

Het 'pekske' zit weer in de doos, de 'naas' zit er niet ver vanaf, en de doos met 'sjmink' zal wel doorgelopen zijn, maar dat is een zorg voor volgend jaar.

Bij de opening van ons jubileumjaar hebben we u verteld dat we een aantal verrassingen in petto hebben. Ons jaar staat bol van de activiteiten. Op het moment dat u deze Zeumer ontvangt heeft u al drie boeiende lezingen kunnen bijwonen. Daar bent u natuurlijk bij aanwezig geweest of u heeft er van gehoord. We zullen er op deze plaats niet verder op ingaan want er is nog zoveel te berichten en de omvang van de Zeumer kent zijn beperkingen.

Een van de gebieden waar binnen onze heemkundevereniging aandacht aan wordt gegeven is het dialect. Om dit in ons jubileumjaar nog eens extra te accentueren hebben we, op veler verzoek, een extra editie gemaakt van ons Ruivers en ons Zjwaams laesplenkske. Daarnaast heeft Paul Bloemen baanbrekend werk verricht door iets op te zetten dat echt als vernieuwend kan worden gekenschetst. Hij heeft een 'Klein Dialec ABC' geschreven dat via onze site voor iedereen is te downloaden. In de verenigingsruimte hebben we dit in de vorm van kopieën beschikbaar. Deze handleiding biedt iedereen die hiervoor interesse heeft de mogelijkheid, om zich zeer snel op de hoogte te stellen van de elementaire regels om het dialect correct te schrijven. Verrassend van opzet, heel handig, overzichtelijk, beknopt en toch zitten er heel veel basisaanwijzingen in, om het dialect op de juiste wijze te schrijven.

Op tijd voor carnaval gepresenteerd en daarmee in een periode dat veel 'sjriefsels' worden gemaakt. In de pers is er volop aandacht aan besteed. Heeft u het gemist? Kijk dan op onze site of bezoek onze verenigingsruimte. Paul, proficiat en bedankt voor deze meer dan geslaagde bijdrage aan ons jubileumjaar.

En we gaan verder.....

De lezing in april over de ontstaansgeschiedenis van de spoorweg in onze regio wordt weer een evenement van jubileumformaat.

Zorg dat u erbij bent want achteraf zal het zuur zijn te moeten constateren dat u een uitzonderlijk moment heeft gemist.

En of dat alles nog niet genoeg is, we bieden u korte tijd daarna ook nog een excursie aan naar de werkzaamheden aan de A-73. Een excursie naar plaatsen waar ons landschap ingrijpend verandert en waar eigentijdse geschiedenis wordt geschreven. Ook dat is heemkunde in het Maas- en Swalmdal. Onder deskundige leiding bezoeken we o.a. de tunnelwerkzaamheden in Swalmen en in Roermond. Hoe we dat doen? Met een bus en het kost u helemaal niets! Of dat geen jubileumverrassing is? Zie verder in deze Zeumer hoe u zich daarvoor kunt opgeven.

Voelt u ook hoe het voorjaar in de lucht hangt? Een geweldige tijd breekt weer aan. De tijd van bladeren die uit de knoppen schuiven, het nieuwe, mooie lichte groen met een kleur die we alleen in deze tijd van het jaar kunnen zien, vogels die teruggekeerd zijn van hun winterverblijf en ons hun verhalen vertellen, kortom alles blaakt van nieuwe energie. Dit is ook binnen onze vereniging merkbaar.

Een groep leden is enthousiast aan de slag met het jubileumboek. Vele hoofdstukken met een grote variatie aan onderwerpen zullen op verrassende wijze laten zien waar binnen onze heemkundevereniging aandacht aan wordt geschonken. Ook dat wordt weer een van de jubileumactiviteiten, waar we met z'n allen reikhalzend naar uitkijken.

Dan graag even aandacht voor een jubileumaanbieding op een heel ander gebied. Met de firma Heuts (Broekhin Noord 78 te Roermond) automaterialen en o.a. tuin accessoires hebben we afspraken gemaakt zodat u, als lid van heemkundevereniging Maas- en Swalmdal, korting krijgt op vrijwel alle producten die men aanbiedt. Het pasje dat u daarvoor nodig heeft, kunt u op maandagavond in de verenigingsruimte afhalen (1 pasje per lid) bij een van de op dat moment aanwezig bestuursleden. Bent u niet in de gelegenheid om te komen dan kunt u een mail sturen (h_smeets@hotmail.com). Of na 18.00 uur even opbellen 0475-502241. We bekijken dan hoe we u in het bezit kunnen stellen van een dergelijk pasje.

Tot slot laten we u even weten dat het op de maandagavond, onze vaste verenigingsavond, een gezellige drukte is in het pand Willem limburg, Rijksweg 10 te Reuver.

We nodigen alle leden die er nog niet zijn geweest van harte uit om ook eens te komen. Je kunt er van alles doen zoals boeken met bijvoorbeeld streekgeschiedenis inkijken (en lenen!), bidprentjes bekijken, oude foto's van je eigen dorp bewonderen, indexen op de doop-, trouw- en begraafboeken raadplegen, tijdschriften (en die hebben we nogal wat) doorbladeren, of kennis maken met andere bezoekers die op zo'n avond bezig zijn met genealogische onderzoek, of gewoon gezellig zitten te kletsen over allerlei zaken die spelen of gespeeld hebben in ons werkgebied van het Maas- en Swalmdal.

En dat alles onder het genot van het vaste kopje koffie of thee (uiteraard gratis), vakkundig en smaakvol gezet, door onze 'koffelorus' Math Hebben.

Er zijn mensen die beweren dat de koffie die Math maakt, beter van kwaliteit is dan die bij andere verenigingen. Of dat werkelijk zo is, kunnen we niet beoordelen. Mocht dat echter wel zo zijn dan weten wij waar tussen onze vereniging en die andere het verschil zit: wij hebben Hebben!

Activiteiten van het LGOG te Venlo

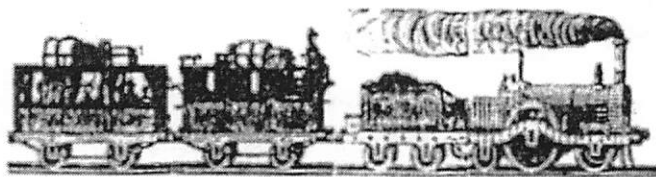
Vrijdag 31 maart 14.00-17.00 uur: excursie naar Straelen: kerk, stads-wandeling, Europees Vertalers College, Archief.

Maandag 10 april 20.00-22.00 uur: lezing " Verleden, heden, toekomst van de stadswijk Q4 (Venlo).

Donderdag 27 april excursie naar de koninklijke serres in Laken en de "Père Lachaise van België.

Zaterdag 24 juni excursie naar Aken.

Contactpersoon: Marcel Goedmakers (secr LGOG kring Venlo.
mgoedmakers@freeler.nl. Tel 077-3518876. (na 17.00 uur)

Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen.

OPENING DER LIJN

MAASTRICHT-VENLO

OP DINGSdag DEN 21 NOVEMBER 1865.

DE DIRECTIE.

Lezing: Spoorwegen in Noord en Midden Limburg

Op 11 april presenteert Vincent Freriks een lezing over een onderwerp waarvoor binnen onze regio veel belangstelling bestaat. Limburg is altijd een belangrijk doorvoergebied geweest, een schakel tussen de Belgische havens en het Duitse Rijnland. Het is dan ook niet zo vreemd dat de eerste spoorwegplannen van Nederland (1828) betrekking hadden op de aanleg van een spoorweg van Elberfeld naar Venlo. De rivaliteit tussen de Hollandse en Belgische havensteden heeft een grote invloed gehad op de Limburgse spoorweggeschiedenis. In deze lezing wordt uitgebreid ingegaan op de Belgische afscheiding, de aanleg van de spoorwegverbindingen van Antwerpen naar het Rijnland, de Nederlandse tegenwerking enzovoort.

Natuurlijk wordt ook uitgebreid aandacht besteed aan de ontwikkelingen tussen Venlo en Roermond. De verbinding via Reuver en Swalmen had immers een onderdeel moeten worden van de internationale spoorweg van Parijs naar Hamburg. In Hamburg bestond dan ook een Venloer Bahnhof.

Verder wordt aandacht besteed aan de rol die de spoorwegen speelden bij de industriële ontwikkeling van de regio. Concreet betekent dit aandacht voor de rol van de spoorweg bij fabrieken zoals in Swalmen de moutfabriek en de papierfabriek en in Reuver de gresbuisenfabriek van Janssen-Willemsen. Daarnaast komt aan de orde, de rol van de spoorwegen in de ontwikkeling van de industrieën in Belfeld en Tegelen. Maar ook bij het transport van andere zaken zoals dakpannen en kolen was de trein niet weg te denken in het leven van onze ouders en voorouders.

De lezing is een jubileumactiviteit en wordt u aangeboden door de Milieu- en Heemkundevereniging Swalmen en de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal (Swalmen-Beesel-Reuver-Belfeld).

Aanvang: 20.00 uur.

Toegang: voor leden gratis, aan niet-leden wordt een vrijwillige bijdrage voor de koffie gevraagd.

Locatie: Willem Limburghuis, Rijksweg 10 in Reuver.

Belangrijk! Er kunnen maximaal 50 mensen de lezing bijwonen. Wilt u zeker zijn van een plaats dan kunt u per mail (smeets.h@zonnet.nl of toinew@plex.nl) hiervoor reserveren.

Telefonisch is dit ook mogelijk: Henri Smeets (0475-502241) of bij Toine Wuts (0475- 505422)

Let op! Als u als nummer 51 een plaats wil reserveren dan is – om bij het onderwerp van die avond te blijven - voor u de trein vertrokken! Vol = vol!

Het Bestuur

Hillenraederweg aan het verkeer onttrokken

Het college van burgemeester en wethouders in Swalmen heeft onze heemkundevereniging om advies gevraagd over de cultuur-historische waarde van de Hillenraederweg. Is deze weg van zodanig cultuur-historisch belang, dat deze gehandhaafd zou dienen te blijven? Enig onderzoek leverde enkele gegevens op die we u niet willen onthouden. Allereerst, waar ligt de Hillenraederweg?

Als we vanaf de Rijksweg via de Hillenraderlaan naar Kasteel Hillenraad rijden, dan komen we na enkele honderden meters op een viersprong. Hier hebben we een mooi ensemble van oude bomen met er tussenin een kruisbeeld. Enkele banken nodigen uit om met mooi weer van het fraai landschap te genieten. Van hieruit gaan we naar Boukoul. Na circa dertig meter ligt aan onze rechterhand een onderkomen veldweg, die op de wegenlegger van de Gemeente Swalmen de naam Hillenraederweg heeft. De Hillenraederweg had als hoofdfunctie, in zuidelijke richting, het verkeer van en naar kasteel Hillenraad te leiden. Deze weg komt onder de naam "wech naar Hillenraedt" voor op de 18^e eeuwse kaart van Smabers. Gelet op de functie is deze weg waarschijnlijk veel ouder dan de 18^e eeuw.

De Hillenraederweg loopt enigszins parallel aan de "baen van Ru-remonde naer Venlo" (de tegenwoordige Rijksweg) en kwam op Swalmens gebied uit op de Graeter baen, die vervolgens naar Roermond voerde. Al ver voor onze tijd is de Hillenraederweg voor doorgaand verkeer in onbruik geraakt. Deze is sterk vervallen en wordt vrijwel nog alleen door landbouwverkeer gebruikt. Het is moeilijk om je voor te stellen dat in de 18^e eeuw Graaf Philip Dami-aan van Hoensbroek, bisschop van Roermond, in zijn door zes schimmels getrokken koets, dagelijks over deze weg van Hillenraad naar Roermond liet brengen. In die tijd zal de weg er waarschijnlijk heel wat beter hebben bijgelegen.

De functie van deze weg is in de 20^e eeuw overgenomen door een nieuwe weg, de Hillenraderlaan, welke naam werd vastgesteld door de raad van de Gemeente Swalmen op 22 december 1947.

Ofschoon de Hillenaederweg van respectabele ouderdom is, en een van de ontsluitingswegen is geweest van kasteel Hillenraad, zien we hierin onvoldoende reden om deze weg te rekenen tot ons waardevol cultureel-historisch erfgoed.

Dienovereenkomstig hebben we het college geadviseerd. De raad van de Gemeente Swalmen zal binnenkort uitspraak doen over het al dan niet handhaven van deze weg op de legger van de openbare wegen in Swalmen. Los van dit specifieke geval, zullen we als bestuur een visie ontwikkelen, ten aanzien van oude wegen en paden in ons landschap. Wat Swalmen betreft zullen we hierover in overleg treden met de Milieu- en Heemkundevereniging Swalmen. Het is een goede zaak als beide verenigingen t.a.v. deze zaak eenzelfde beleid hebben. Op basis van die visie zal voortaan naar overheden een advies worden verstrekt over soortgelijke vragen.

Hillenraederweg. Een karrenspoor is wat rest van een weg van respectabele ouderdom, waarover de heren van Hillenraad zich per koets van en naar Roermond begaven. Het College van B.en W. in Swalmen is voornemens deze aan de legger te onttrekken. (Foto febr. 2006)

H.S

Familieportret

Familiefoto van het gezin Verstappen- Peeters, voor hun woonhuis aan de Annastraat in Offenbeek

Staande v.l.n.r.

Joannes Antonius *Beesel (Reuver) 1922-08-16, overleden 1995-12-26 te Reuver. Gehuwd met Maria Marozowa, van beroep metselaar en woonachtig in Reuver.

Gertruda Maria *Beesel (Reuver) 1918-07-30, overleden 2005-05-05 te Santpoort, gehuwd met Cor Veecken. Zij waren beiden werkzaam in het onderwijs.

Aldegonda Joanna *Beesel (Reuver) 1916-09-01, overleden 1992-12-11 te Heerlen. Gehuwd met Gerard Lennaerts, garagehouder, woonachtig in Beesel.

Hendrik Peter Lambert * Beesel (Reuver) 1913-02-07, overleden 1992-12-05 te Roermond. Gehuwd met Sophie Mommers en levenspartner van Enny Jacobs. Woonachtig en van beroep politie-agent te Roermond.

Antonetta Hendrika Petronella *Beesel (Reuver) 1911-04-15, overleden 1974-06-24 Nieuwenhagen. Gehuwd met Joseph Geraets. Woonachtig in Beesel en later in Nieuwenhagen.

Petronella Maria *Beesel (Reuver) 1914-10-01, overleden 2005-01-12 te Tegelen. Gehuwd met Herman Crins, woonachtig in Beesel.

Peter Jacobus *Beesel (Reuver) 1920-04-02, nog in leven. Gehuwd met Theodora Maarschalkerweerd. Van beroep timmerman en woonachtig te Reuver

Zittend, **Christiaan Hubertus Verstappen *Beesel** (Reuver) 1882-02-22, overleden 1944-09-15. Fabrieksarbeider en woonachtig in Reuver (Offenbeek)

Lucia Gertrudis Peeters *Kessel 1881-03-04, overleden te Beesel 1960-07-21.

Staande tussen haar ouders in, **Anna Maria *Beesel** (Reuver) 1927-01-20. Gehuwd met Pierre Peeters, aannemer te Reuver. Woonachtig in Reuver, nog in leven.

Crit Verstappen

Gevonden in het notarieel archief

Na het overlijden van Leonard Derks (Belfeld 8-3-1875) werd op verzoek van Catharina Driessen landbouwster in Belfeld, weduwe van wijlen Leonard Derks, en hun kinderen een inventaris opgemaakt. Hun woonhuis was gelegen aan de Koyweg, later Broekstraat, aan de rand van het Belfelds Broek; de Broekkant genaamd. Deze inventaris werd opgemaakt door notaris J.M.L.H. Clercx te Blerick, gemeente Maasbree, op 4-11-1875. (zie ook Jaarboek Maas- en Swalmdal 1985, nr 5)

In de zitkamer

gewaardeerd op:

Spiegel en schilderij	fl 1.00
Een tafel	fl 0.50
Vijf stoelen	fl 4.00
Kachel met toebehoor	fl 10.00
Roompot	fl 0.50
Porselein en glaswerk	fl 1.50
Koffiemolen, bus, petroleumlamp	fl 1.50
Tinnen kan	fl 0.50
Hoekkastje	fl 3.00
Aardewerk en eetwaren	fl 1.00
Een bank	fl 0.50
Opgespreid bed met gordijnen	fl 12.00
Een bank	fl 20.00
Linnengoed	fl 20.00

In de keuken, of woonhuis

Twee emmers	fl 1.50
Twee ijzeren ketels	fl 1.00
Steenpotten	fl 1.00
Gieter, lamp, lepel en koperwerk	fl 3.00
Boterstang of kern	fl 3.00
Tafel en bloempotten	fl 0.50
Klok	fl 7.00
Ketel, punder	fl 0.70
Tafel	fl 0.50
Twee ziften	fl 1.00
Een kastje, porselein en koffiepot	fl 6.00
Twee kuipen, een koekepan	fl 2.00

In een slaapkamertje, rechterzijde

Een meelkist	fl 1.00
Een klederkist	fl 3.00
Ledikant en beddengoed	fl 8.00

In een ander slaapkamertje

Ledikant en beddengoed	fl 8.00

In de kelder

Moeston	fl 2.00

Op de zolder

Een kist	fl 2.00
Drie hectoliter boekweit	fl 20.00
Meelzakken	fl 1.00
Linnen	fl 2.00
Korf en oud ijzer	fl 1.00
Aardappels	fl 0.50

Op de stal

Vale koe	fl 120.00
Zwarte koe	fl 120.00
Rood, vaal bont rund	fl 50.00
Vaal bont rund	fl 20.00
Zeventig kippen en een haan	fl 9.20

In de paardenstal

Een paard	fl 100.00
Paardentuig	fl 5.00

In het varkenshok

Twee varkens	fl 100.00
Twee varkens	fl 50.00

Bij het huis

Brandhout, schansen	fl 6.50
Klein akkergereedschap	fl 4.00

Kabuiskool	fl 2.00
Aardappelen en rapen	fl 36.00
Korte kar	fl 30.00
Lange kar	fl 60.00
Ploeg	fl 4.00
Kruiwagen	fl 1.00
Planken	fl 0.50
Bloemen en hooi	fl 0.50
Ploeg	fl 2.00
Twee eggen	fl 6.00
Welboom	fl 0.50
Kuipen en planken	fl 1.00

In de schuur

Kaf	fl 0.30
Spurrie, staken	fl 3.00
Twee ladders	fl 1.00
Schoep, wan, vlegels, hark	fl 2.00
Wanmolen	fl 8.00
Snijblok	fl 1.00
Ongedorst rogge	fl 100.00
Ongedorst haver	fl 120.00
Ongedorst tarwe	fl 25.00
Spurrie	fl 6.00
Hooi	fl 18.00
Te velde staande rapen	fl 25.00

Deze onroerende goederen werden op verzoek van de weduwe en de kinderen in openbaar verkocht op Donderdag 11 december 1875 voormiddag 10 uur, door notaris Vogels uit Reuver. Boedelbeschrijvingen werden opgemaakt door de notaris, in de meeste gevallen ten behoeve van een goed beheer van de erfenis na een sterfgeval. Het geeft een redelijk nauwkeurige opsomming van wat zich in het huis bevond. Naast boedelinventarissen verschaffen ook de openbare verkopeningen van huismeubelen en ander roerende goederen, informatie over de materiële cultuur. Een openbare verkoping was een sociale gebeurtenis die veel publiek trok. Er bestond een levendige handel in tweedehands huisraad en werktuigen.

TH.Derks

De schoolstrijd tussen Beesel en Reuver (1826 – 1841)

Rond 1800 betaalde de Gemeente alleen maar het onderwijs in het kerkdorp Beesel. Dit kwam, omdat de gemeenteraad alleen maar uit Beeselnaren bestond. De kinderen uit Leeuwen, Reuver en Offenbeek moesten dus in Beesel naar school. De weg naar Beesel was echter lang en gevaarlijk, vooral 's winters. Het onderwijs werd toen nog niet in een echte school gegeven, maar in een kamer bij iemand thuis.

Vooraf de inwoners van Offenbeek probeerden een eigen leerkracht aan te trekken, die zij helemaal zelf betaalden (o.a. Wilhelmina Meuter in 1816). In het verleden hadden zij schoolmeesters gehad, die wél uit de gemeentekas werden betaald (o.a. Peter Tijssen in 1721).

Ook de inwoners van Leeuwen en Reuver hadden grote bezwaren tegen de lastige en gevaarlijke schoolweg naar Beesel. Zij stelden regelmatig eveneens een eigen schoolmeester aan.

Zoals bijvoorbeeld Lambertus Reynders (1786), Joes Meuter (1792), Adolphus Bloemers (1798, tevens kleermaker).

Toen de gemeenteraad in 1826 in Beesel de eerste echte school wilde bouwen, kwamen de inwoners van de andere kernen in fel verzet. Zij wilden immers ook een schoolgebouw dicht in de buurt.

Districtsschoolopziener Bloemaerts was het met hen eens en door zijn toedoen zette Districts- en Militiecommissaris Michiels van Verduynen het gemeentebestuur onder druk om ook in Reuver een school te laten bouwen. De gemeenteraad bleef echter halsstarrig weigeren. Wel ging de raad akkoord met de aanstelling van Hendrik Bloemers, ondermeester in de 4^e rang aan de Openbare School te Beesel, als schoolmeester aan de Bijzondere School te Reuver. Beide scholen werden uitsluitend door katholieke kinderen bezocht, met als belangrijk verschil, dat wie de Beeselse school bezocht niets hoefde te betalen (openbaar onderwijs) en wie in Reuver onderwijs volgde alles zelf moest betalen (bijzonder onderwijs). Reuver had dus in feite niet meer bereikt dan de erkenning, dat er onderwijs gegeven mocht worden.

In de loop der tijd ontwikkelden Leeuwen, Reuver en Offenbeek zich steeds sterker ten opzichte van Beesel. In 1834 werd Reuver officieel een zelfstandige parochie. Hierdoor werd de kerkelijke afscheiding van Beesel een feit. Rond 1836 hadden inmiddels ook drie Reuvernaren zitting in de gemeenteraad. Beesel werd echter door 6 raadsleden vertegenwoordigd. Samen met het kerkbestuur trokken de Reuverse raadsleden ten strijde om een eigen school te krijgen. Beesel had in 1831 reeds een nieuw schoolgebouw gekregen (Schoolberg). Tot 1840 bleven de Reuvernaren strijden voor hun eigen school. Beesel verzette zich tot het uiterste. Men vreesde de steeds sterker wordende positie van Reuver.

De Provincie en de Rijksoverheid gingen zich steeds intensiever met de schoolstrijd bemoeien. Vooral nadat de inwoners van Reuver zich op 1 februari 1840 rechtstreeks tot Koning Willem II hadden gericht met het verzoek in Reuver een school te mogen bouwen. Tot grote opluchting en vreugde werd op 25 april 1841 het Koninklijk Besluit ontvangen, waarbij subsidie werd toegekend voor de bouw van een school te Reuver.

Hiermee kwam een einde aan een 15 jaar durende schoolstrijd tussen Beesel en Reuver.

Paul Bloemen

Terugblik op de lezing van Harrie de Groot

U houdt van detectives? Grijpstra en De Gier misschien of de avonturen van De Cock? Jammer dat u dan op dinsdag 24 januari niet in onze verenigingsruimte was. Zij, die de kou hadden getrotseerd maakten live het verslag mee, van een diepgaand historisch onderzoek. Het was een gezellige avond: Math had goed gestookt en voor veel en lekkere koffie gezorgd en Frans Killaars kleepte die aan met een ongekend grote doos chocola van een merk dat de genietster welhaast dwingt tot het uitspreken van: merci!

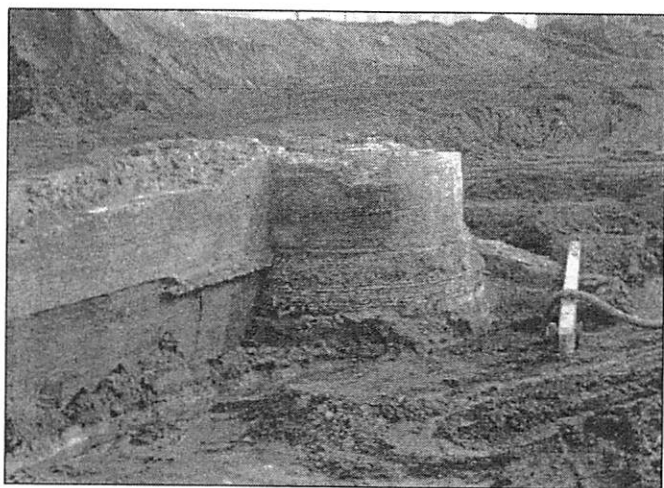
Harrie de Groot, schrijver van het boek Venle/Venlo. Hoe een stadje begon' ging als een historisch rechercheur aan het werk en presenteerde op humoristische wijze een bijzonder interessant verhaal met als inspiratiebron, de stadsrekeningen van Venlo.

De Groot begon de avond met ons te vertellen dat hij geboren is in Amsterdam, maar dat hij al langer in Venlo woont dan de meeste Venlonaren. Hij verontschuldigde zich dat hij desondanks geen dialect spreekt, maar dat was niet nodig: wij verstonden hem zo ook wel. Over detectives gesproken. Kent u hem nog? Harrie, de assistent van Der Alte? Nou, onze Harrie had daar in elk geval niets mee gemeen. Hij deed zijn naam alle eer aan:

Groot, ongelooflijk groot is namelijk zijn kennis van de stadsrekeningen uit de 14^e eeuw van Venlo.. In deze lezing maakte hij de boeiende materie van die Venlose stadsrekeningen toegankelijk voor iedereen die geïnteresseerd is in Venlo, de regio of gewoon het middeleeuwse stadsleven. Je zou burgemeester zijn geweest in die tijd! Sommigen zijn door hun aanstelling hierdoor aan de bedelstaf geraakt. Schrijvende gevallen deden zich voor. Menig vrouwelijke toehoorder pinkte die dinsdagavond geroerd een traan weg, en de mannen? Sommigen hadden een brok in de keel. Het bleek achteraf chocola te zijn, gelukkig viel dat mee: merci! In talloze uren voerde De Groot op vele archieven een minutieus onderzoek uit om vast te stellen wat bijvoorbeeld de achternaam was van Gerard, de eerste schrijver van de stadsrekeningen in Venlo.

Als een volleerd grafoloog vergeleek hij handschriften uit die tijd met elkaar. En jawel hoor, de grote Sherlock heeft ongetwijfeld met een glimlach kennis genomen van de inspanningen en het resultaat van Harrie zijn bevindingen. Ruim twee uur nam hij ons mee naar de middeleeuwen en aan het eind van zijn reis door de tijd, stond iedereen er versteld van dat iemand aan de hand van wat droge lettertjes, zo'n boeiend verhaal kon vertellen. Die avond hebben de toehoorders een heleboel geleerd waaronder de achternaam van die eerste stadsschrijver Gerard. Die zult u nu wel willen weten, maar helaas, daarvoor had u op de lezing moeten zijn. Wij maken die achternaam dus niet bekend. Eén ding kunnen we u echter verzekeren: Gerard heet met de achternaam **niet** Pubben!

*Restanten van de oude stadsmuur van Venlo
(Foto; Henri Smeets 2005)*

We hebben geen foto van de lezing. Daarom eentje uit de tijd waarover de lezing ging. Bij de aanleg van de Maasboulevard zijn in 2004 overblijfselen van de 14^e eeuwse stadsmuur van Venlo gevonden. Helaas hebben die moeten wijken voor de aanleg van een parkeergarage. Op de foto zien we de aanzet van een toren met een gedeelte van de stadsmuur.

H.S

Speurtocht naar herkomst grafsteenfragmenten Swalmen

In 2005 kregen we onderstaande twee foto's toegestuurd van Hans Pijpers uit Swalmen. Bij graafwerkzaamheden in de Brugstraat in Swalmen waren een tweetal fragmenten van een grafsteen tevoorschijn gekomen, die hierbij zijn afgebeeld. Door enkele genealogen binnen onze vereniging werd een poging gedaan deze te ontraadselen. Op de stenen staan de volgende letters:

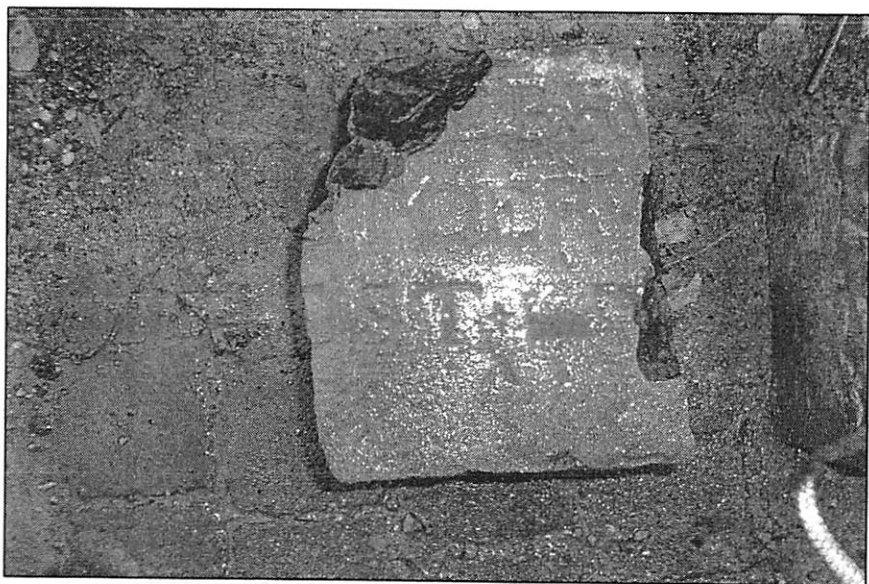
IL KRO (S)ELIGER GE S TO

EBR STOERV OST *

Uit deze eerste steen menen we te kunnen opmaken dat het Silvester Cromptvoets betreft. Deze huwde op 21-11-1637 in Swalmen met Margaretha in gen Beeck. Gegevens over zijn doop en zijn overlijden zijn niet voorhanden. Het overlijdensregister van de St. Lambertusparochie begint in 1747 en hierna is hij niet vermeld. We mogen er derhalve van uitgaan dat hij vóór 1747 gestorven is.

De tekst luidt dan: SIL (vester) KROMPVOETS SELIGER GESTORVEN ...

Het tweede fragment is veel moeilijker te plaatsen. Vermoedelijk is het een zeker Jost (Joost).

Mogelijk dat iemand er nog meer informatie kan uithalen: dan houden we ons beschikbaar. In ieder geval betreft het een steen uit de tweede helft 17de eeuw of 18de eeuw.

De vindplaats is overigens niet zo vreemd als we weten dat vroeger het kerkhof om de kerk gelegen was en de fragmenten vlakbij de kerk zijn gevonden. Mogelijk zijn in het verleden de kruisen aan deze zijde van de kerk verwijderd en delen onder de weg terecht gekomen.

Wiel Luys

Brief uit Witmarsum

Het gezin Slabbers woonde ten tijde van de oorlog aan de Asseltsestraat 59 te Asselt.

Mw. Lena Slabbers-Peters stuurde in de nadagen van de oorlog, vanaf haar evacuatieadres in Friesland, een brief naar haar schoonzus Liza met haar dochter en een kennis. Zij hadden een café in de Broekhin.

Witmarsum 9 april 1945

Tante Liza en Rosa en Marie.

Eindelijk heb ik het adres gekregen waar u bent, ik heb tot 5 maal toe op het gemeentehuis gevraagd om u adres. U naam stond er wel maar niet het dorp waar u woonde die berichten waren hier nog niet binnen gekomen en nu heb ik het adres gekregen van die jongen uit Swalmen.

Nu tante we zijn 12 dagen in Franeker geweest, omdat er zoo veel waren om te reinigen en het eten was er zoo slecht dat wij allemaal, ik de kinderen bijna heel ondervoed waren.

Maar dankzij de goede oppassing, die wij hier gekregen hebben, zijn wij er nu weer bovenop. Zelfs de kleine Harrie heeft het bijna met den dood moeten ontgelden en nu is hij er weer boven op gekomen, hij lacht en speelt weer, eer 't zomer is dan is hij weer heele maal opgeknapt zegt de dokter. Toen wij hier aankwamen heb ik dadelijk de dokter gehaald voor Harrie. Hij kwam om de andere dag nu komt hij nog een keer per week. Annie en Mientje zijn bij een boer en hebben het buitengewoon goed. Die mensen zijn zoo goed voor haar om of het hun eigen kinderen waren. Zelf hebben zij geen kinderen en zij gewende zich dadelijk heel goed. Ik heb er niet veel last mee gehad. Zelf Mientje moest het hem wel eens aan trekken als ik af en toe daar kwam. Annie, dat wist dat al een beetje beter. Ik met Pietje en Harrie waren ook bij een boer, zoodat ik maar 10 minuten van de kinderen af was, zoodat ik het huis goed kon zien liggen en de kinderen wisten de weg en konden af en toe alleen naar mij toe komen.

Die boer zij, het waren lieve kindertjes en ze groeien ook al. Die boer had haar gewogen.

Annie en Mientje, ze waren op 4 weken tijd ieder 1 pond gegroeit. Die andere heb ik niet gewogen, maar die zijn ook veel bij gekomen en wij zijn nu zes weken hier, maar nu heb ik mij met Pietje en Harrie van plaats moeten veranderen wegens ziekte van die boer, die had t.b.c., zij de dokter, maar hij wist ook niet eerder. Toen heeft de dokter ons zoo gauw mogelijk een andere plaats bezorgd. Wij zijn nu wel niet bij een boer, maar bij een Mevrouw, haar man is 4 jaar geleden plotseling gestorven en hebben het buitengewoon getroffen. Wij krijgen wel niet veel vleesch maar melk en boter krijgen we toch genoeg.

Nu tante, wou ik eens vragen hoe het gegaan had met de worst, toen ik mijn bagage 2 dagen later kreeg, was die worst er niet bij, hebt u ze soms meegenomen anders was alles bij mekaar, als u ze hebt meegenomen en van geprofiteerd heb, dan is het goed, anders is ze gestolen dan kan ik er niets aan doen. Woepertaal is heelmaal bevrijd en geen eene Nederlander omgekomen, zoodat Willem en Oome Jan wel in Asselt kunnen zijn. Nu tante hoor ik op met schrijven en verwacht antwoord op mijn brief hoe u het maakt. De kinderen vragen den heele tijd waar tante en Roza Witmarsum en Ferwoude ligt, 1 uur fietsen van mekaar.

Nu de groeten van mij, Annie, Mientje, Pietje en Harrie Slabbers, Witmarsum.

De familie Slabbers heeft met de mensen waar Annie en Mientje verbleven contact gehouden tot aan hun dood. In 2000 is de vrouw (93 jaar) overleden, haar man eerder.

Willem was de man van mevrouw Slabbers, ome Jan is in Duitsland achtergebleven en ligt in Düsseldorf-Sud op een kerkhof met een Ned.afd.van de Nederlandse Oorlogsgraven Stichting. Het meisje Rosa woont nog in Roermond en is 86 jaar oud. Harrie is Hay Slabbers uit Sevenum (lid van de vereniging).

Hennie Geurts-Willemsen